

DENEY NO:12

PARALEL DEVREDE D RENÇ

AMAÇ

1. Bir paralel devrenin toplam direncini ve kol dirençleri arasındaki ba ıntıların incelenmesi

MALZEME LİSTESİ

1. 0-15V ayarlı DC güç kayna ı
2. Sayısal ölçü aleti (FLUKE45 multimeter)
3. Dirençler: 820 , 1000 , 2200 , 3300 , 4700

LEM BASAMAKLARI

Bölüm A: R_T nin formül ile bulunması

- A1.** Kullanılacak tüm direnç leri ölçerek tablo 12-1'e kaydediniz.
- A2.** ekil 12-4(a)'da gösterilen devreyi kurunuz. Ohm metre ile paralel kolun direncini ölçerek tablo 12-2'e kaydedin.
- A3.** ekil 12-4(b)'de gösterildi i gibi üçüncü bir direnci paralel kolu ekleyin. Paralel kolun direncini ölçerek tablo 12-2'e kaydedin.
- A4.** ekil 12-4(c)'de gösterildi i gibi dördüncü bir direnci paralel kolu ekleyin. Paralel kolun direncini ölçerek tablo 12-2'e kaydedin.
- A5.** ekil 12-4(d)'de gösterildi i gibi be inci bir direnci paralel kolu ekleyin. Paralel kolun direncini ölçerek tablo 12-2'e kaydedin.

A6. Adın 2’den adım 5’e kadar olan adınlar için her bir paralel kombinasyon için tablo 12-1 deki direnç değerleri için R_T ‘yi hesaplayarak tablo 12-2’ye kaydediniz.

Bölüm B: Gerilim-Akım metodu kullanılarak R_T nin bulunması

B1. Şekil 12-5(a)’daki devreyi kurunuz. Güç kaynağından 10V gerilim uygulayınız. Gerilim değerinin değeri memesine dikkat ediniz. I_T akımını ölçerek tablo 12-3 ‘e kaydediniz.

B2. 4700 Ω luk direnci çıkartınız ve Şekil 12-5(b)’deki devreyi elde ediniz. Gerilim değerinin değeri memesine dikkat ediniz. I_T akımını ölçerek tablo 12-3 ‘e kaydediniz.

B3. 3300 Ω luk direnci çıkartınız ve Şekil 12-5(c)’deki devreyi elde ediniz. Gerilim değerinin değeri memesine dikkat ediniz. I_T akımını ölçerek tablo 12-3 ‘e kaydediniz.

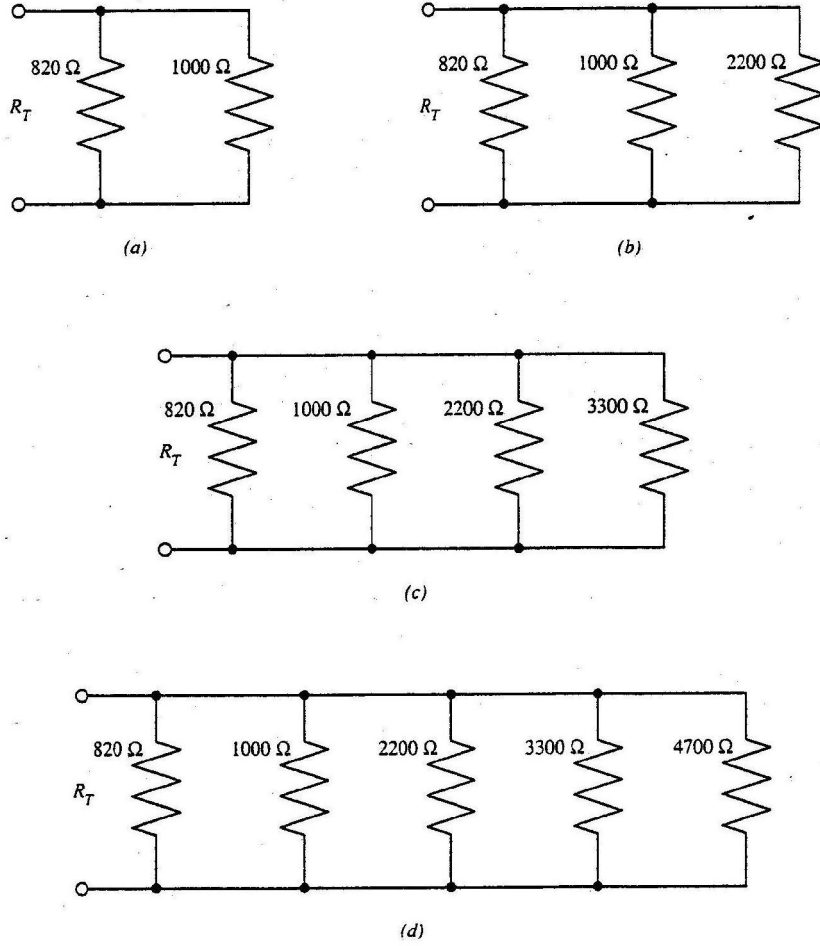

Figure 12-4.

ekil 12-4 a) lem basama ı A2 için kurulması gereken devre, b) lem basama ı A3 için kurulması gereken devre, c) lem basama ı A5 için kurulması gereken devre

B4. 2200 ‘luk direnci çıkartınız ve ekil 12-5(d)’deki devreyi elde ediniz. Gerilim de erinin de i memesine dikkat ediniz. I_T akımını ölçerek tablo 12-3 ‘e kaydediniz.

B5. Adım B1’den adım B4’e kadar olan i lemler için R_T ‘yi Ohm kanunu için hesaplayınız ve tablo 12-3’e kaydediniz.

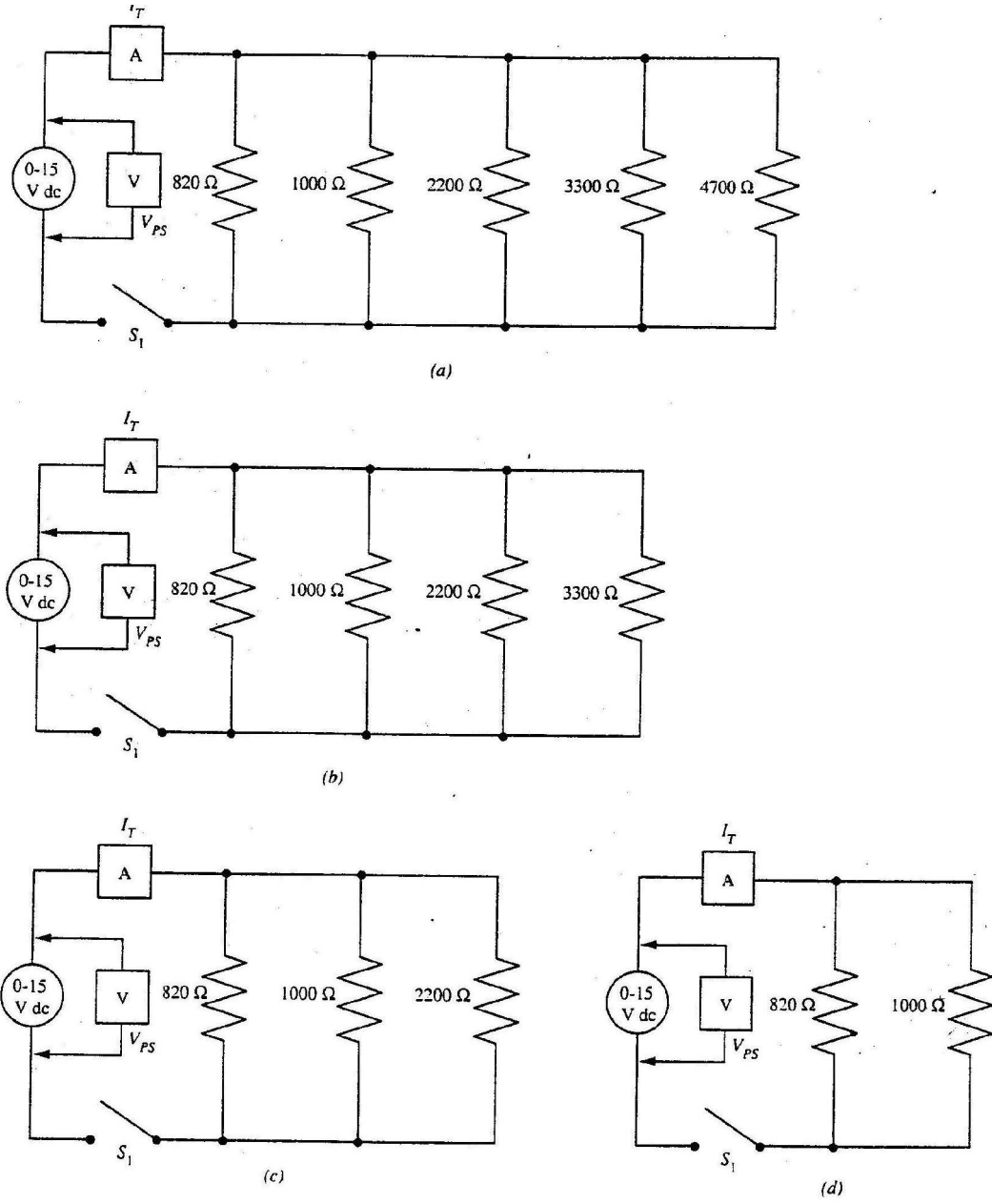

Figure 12-5.

ekil 12-5. a) lem basama 1 B1 için kurulması gereken devre, b) lem basama 1 B2 için kurulması gereken devre, c) lem basama 1 B3 için kurulması gereken devre d) lem basama 1 B4 için kurulması gereken devre

TABLE 12-1.

direnç	R_1	R_2	R_3	R_4	R_5
direnç değeri Ω	820	1000	2200	3300	4700
ölçülen değer , Ω					

TABLE 12-2.

adım	direnç değeri Ω					R_T nin ölçülen değeri Ω	R_T nin hesaplanan değeri Ω
	R_1	R_2	R_3	R_4	R_5		
A2	820	1000					
A3	820	1000	2200				
A4	820	1000	2200	3300			
A5	820	1000	2200	3300	4700		

TABLE 12-3.

adım	ölçülen değer		hesaplanan değerler R_T, Ω
	V_{P5}, V	I_T, A	
B1			
B2			
B3			
B4			

SORULAR

1. Kol dirençleri ile paralel devrenin toplam direnci arasındaki ba ıntıyı açıklayınız.
2. 1. sorudaki ba ıntıyı matematiksel formül ile ifade ediniz.
3. a) paralel direnç sayısının arttırılmasının,
b) her bir direnç de erinin arttırılmasının,
toplam direnç üzerindeki etkisi nedir? Cevabınızı deneysel verilerle destekleyiniz.
4. Paralel kolların toplam direnç de erinin bulunmasındaki üç metodu anlatınız.
5. A ve B bölümlerindeki benzer devreler için hesaplanan de erleri kar ıla tırınız.
E er bir fark varsa nedenini açıklayınız.